XI. évfolyam 20-ik szám Szatmár, 1902. Május 14.

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — — — — — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — — — — — 3 „ —
Negyedévre — — — — — — — — 1 „ 50 „
Tanitóknak és kézmüiparosoknak egy évre 4 korona.
Egyes szám ára 20 fillér

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ“

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb a „*Pázmány-sajtó*“ czimére küldendők, (Deák-tér 19 szám)
Hirdetések jutányos árban vétetnek fel
Nyilttér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Van polgármesterünk.

Hiábavaló volt minden intrika, a volt főjegyző személyes ellenségeinek insultusa s az ellenszenv belevitele a választási küzdelembe, az igazságnak győznie kellett. Nagyon sokszor ütik pedig agyon a mai világban. Mi is el voltunk készülve az eshetőség minden fásisára, annyival jobban esik most, hogy a törvényhatóság higgadt gondolkozásu és a város érdekeit szem előtt tartó többsége ugy nyilatkozott meg a választási urnánál, amint egy részről a loyalitás, másrészt a törvényhatóság jövőjének vezetése kivánta.

Papp Géza főjegyző 44 szavazattal győzött *Veréczy Antal* kir. itélőtáblai biró 39 szavazata ellenében, *Papp Géza* lett tehát Szatmár város polgármestere.

Hivatkoztunk arra, hogy a loyalitás igy kivánta ezt. Aki 25 éve áll a város szolgálatában, aki 10 éve mint főjegyző intézi a legfontosabb kérdéseket, aki ugyszólván hozzáforrott a város érdekeihez, s ugy volt elismerve, hogy annak nemcsak pennája, de esze is, — az nem eshetett kicsinyes önérdeknek áldozatául. Az ő tevékenységét, a város közönségének tett szolgálatait honorálni kellett, — igy kivánta ezt a tisztesség.

A város jövőjének érdeke pedig mindenesetre az, hogy az ügyek vezetése kipróbált, a közigazgatás minden ágában jártas, a város viszonyait és szükségleteit ismerő férfiu kezébe legyen letéve.

Távolról sem akarunk ezzel az ellenfél kiváló jeles tulajdonaira árnyat vetni, ő nagy tekintélynek örvendő, igazságszeretetéről és munkabirásáról ismert és köztiszteletben álló férfiu városunk birói karában, kinek már eddig igen szép karrierje van és még szebb jövőre lehet kilátása. Csudálkozunk rajta, hogy ennek a jövőnek utját akarta vágni. Az az egy azonban bizonyos, hogy neki, mint polgármesternek, ezer oknál fogva rendkivüli, talán legyőzhetetlen akadályokkal kellett volna küzdeni, s az a tisztes kor, mely inkább nyugalmat mint harczot kiván már az ember életében, nagyon sok csalódással és keserüséggel lett volna elviselhetetlenné téve.

Véleményünk szerint az ütközet mindkét félre nézve szerencsésen végződött, az egyik elérte azt, amire képességeinél, tetterejénél, buzgalmánál, a város szolgálatában töltött önfeláldozó tevékenységénél fogva méltán számithatott, a másik nem lett kidobva az élet viharainak forgatagába.

A választásról részletesebben közgyülési tudósitásunk számol be.

Polgármestert választó közgyülés.

Városunk törvényhatósága kemény harcz után tegnapelőtt délután tartott közgyülésében döntötte el, ki legyen a város feje, polgármestere. Rendkivüli nagy volt az érdeklődés a választás iránt, a min nem is csodálkozunk, mert a helyi lapok bő anyagot nyujtottak a közönség érdeklődésének felkeltésére. A közgyülés tagjai teljes számban vonultak fel. A gyengélkedők kocsin hozatták el magukat, csakhogy leszavazhassanak.

A nagyterem minden helye el volt foglalva kiváncsi közönséggel. A karzat zsufolásig tömve. A vidékről is sokan jöttek el a közgyülésre, hogy tanui lehessenek a mérkőzésnek. Mint tudvalevő, két párt küzdött egymással: a helyettes polgármesteré és Veréczy táblabiróé. Tekintélyes nagy pártja volt mindkettőnek s mindkét párt a győzelem reményével ment bele a küzdelembe.

A kijelölő-bizottság megválasztására mindkét párt titkos szavazást kért. A választás után a Veréczy-párt jelöltjei jutottak a kijelölő-bizottságba és pedig: Korányi János Jákó S. és Uray Géza. A választás eredménye a Veréczy-párton lelkes hangulatot keltett s mindenfelé hirdették, hogy övék lesz a győzelem. A főispán a kijelölő-bizottságba Papp Géza pártjából kinevezte dr. Keresztszeghy L., Papolczy Gyula és dr. Fechtel János bizottsági tagokat. A kijelölő-bizottság első helyen Pap Gézát, másik helyen Veréczy Antalt jelölte.

A Papp Lajos elnöklete alatt működő szavazatszedő-küldöttség erre visszavonult a kis tanácsterembe, hol titkos szavazással kezdetét vette a választás. A győztes Pap Géza lett, a ki öt szótöbbséggel győzte le ellenfelét, kire csak 39 szavazat esett. Részletes tudósitásunk a következő.

TÁRCZA.

Az élet utjai.

Folytatás.

Irta: *Zagyva Mariska.*

A templomba már több mint két hónap hűségesen járogattak, nem ketten, de hárman. Irén kivánságára férje is szivesen velük tartott és még boldog is volt, hogy végre-valahára olyasvalamit tehetett imádott kis felegének, aminek az szivből örvendett. Irén kevéssel Lujza elutazása előtt annak nyakába borult és sirt. Sirta az igaz boldogság és öröm könyeit, mert bevallotta nénjének, hogy már-már kétségbe volt esve, nem lelte örömét semmiben és folyton nyugtalan, ideges volt. De mióta a Lujza derült, nyugodt arczát látja és az imádság isteni magaslatára lelke fel tudott emelkedni, azóta a hit, a vallás mennyei világánál más szinben látja az életet és érzi, tudja, hogy Isten meg nem érdemelt boldogságot adott neki, holott ő ezelőtt soha sem im dkozott. — Édes Lujzám, Isten után neked köszönhetem boldogságomat, mit néked meghálálni sohasem leszek képes, de Istenemhez meg nem szünök könyörőgni, hogy adjon oly boldogságot neked is, mit én érdemetlenül birok. — Irénkém, légy nyugodt, én igy is boldog vagyok s ha a jó Isten, ki nekem is Atyám, méltónak fog találni ily nagy boldogság élvezésére, mit a családi egyetértés és szeretet nyujthat, ugy bizonyára én is elérem azt, hiszen a jó Isten rendezi életünk utjait és őrködik sorsunk felett.

A két nővér boldog volt. Irén megtanulta becsülni az életet, mert szivében ismét élt a hit s a vallásos buzgóság.

Pár hét mulva Lujza örömkönyek közt bucsuzott el Iréntől és sógorától, ki hálás pillantással szoritott vele kezet.

A gyorsvonat sebesen száguldott tova s Lujza merengve nézte a folyton változó táj szépségeit. A kupéban mindössze két öreg ur volt s élénken polotizáltak, de egy nagyobb állomásnál, nem messze Lujza szülővárosától, egy sugár ifju szállott a kupéba. Lujza ránézett a jövevényre s halvány arcza azonnal biborszinü lett és kezét hevesen dobogó szivére szoritá. Mily különösek az élet utjai, gondolá magában s a ifju vidám, reményteli arczát meglátva, alig birta eltitkolni felindulását. Mert habár ő soha sem látta Bakács Kálmánt s négy éve senki sem beszélt felőle, titkos sejtelemtől megragadtatva és a fénykép utáni hasonlatosságról itélve, teljes határozottsággal tudta, hogy ez a hatalmas, életerőtől duzzadó alak, ez a nemes vonásu férfi nem más, mint Bakács Kálmán, hugának egykori imádója. Rögtön elhatározta, hogy kilétét el nem árulja és felindulását közönyös külsővel fogja elpalástolni. A fiatal ember kevés podgyászát elrendezve leült és minden tolakodás nélkül csakhamar jóizü beszélgetésbe eredt Lujzá-

Tényleg csak **INGLIK JÓZSEF** szabó-üzletében szerezhetjük be **hazai gyártmányu** gyapju-szövetből csinosan kiállitott, **legjobb szabásu** tavaszi **felöltőinket** és **öltönyeinket,** hol **papi öltönyök** és **reverendák** a legszebb kivitelben készülnek. Készit **sikkes szabásu** mindennemü **egyenruhákat,** raktáron tart mindennemü egyenruházati czikkeket. Szatmár, Deáktér, Városház épület.

Gróf Hugonnai Béla főispán rövid megnyitó beszédében jelezte, hogy nagy és fontos feladat előtt áll a közgyülés a polgármester választást illetőleg. Azon reményének adott kifejezést, hogy a törvényhatóság bölcsesége meg fogja találni azt a férfiut, kit legméltóbbnak tart arra, hogy a törvényhatóság első tisztviselője, a fejlődő város szellemi és anyagi ügyeinek vezetője legyen.

A polgármesteri havi jelentést Papp Géza helyettes polgármester olvasta fel. Megemlitjük a jelentésből, hogy a Horánszky-család köszöntő iratot küldött a város közönségének azért a részvétiratért, melyet Horánszky kereskedelmi miniszter elhunyta alkalmából a gyászoló családhoz küldött a törvényhatóság.

Láng Lajos uj kereskedelmi minisztert a törvényhatóság feliratban üdvözölte. A jelentést tudomásul vették. A belügyminiszter jóváhagyta a közgyülésnek egy pénztárnoki állás szervezésére vonatkozó határozatát. A midőn ezen jóváhagyást tudató miniszteri leiratot a közgyülés tudomásul vette, egyben megbizta a tanácsot, hogy ezen uj állásra a pályázatot hirdesse ki. A választást a jövő közgyülésen ejtik meg.

Most következett a közgyülésnek legnagyobb érdeklődést keltő része, a polgármesterválasztás, melyről előbb már szólottunk.

Beadatott összesen 83 szavazat. Ebből Pap Géza kapott 44-et, Veréczy Antal 39-et. Papp Lajos, a szavazatszedő-bizottság elnöke bejelentette, hogy a szavazólapok megszámlálásánál egygyel többet találtak, mint a hány szavazó volt. E lapon azonban egyik jelölt neve sem volt felirva. A választás ellen Törseök bizottsági tag fellebezést jelentett be.

A megválasztott polgármestert egy küldöttség hivta meg a közgyülési terembe. Amint belépett, riadó éljenzéssel fogadták párthivei.

A hivatalos eskületétel után, melynek szövegét Vajay tisztifőügyész olvasta fel, a főispán melegen üdvözölte a polgármestert, kivánva neki, hogy önzetlenül, lankadatlan szorgalommal viselje azt a kitüntető, de terhes tisztséget, melyet a törvényhatóság reá ruházott.

Papp Géza rövid beszédében háláját, köszönetét fejezte ki a közgyülésnek, a miért polgármesternek megválasztotta. Majd röviden jelezte programmját. Programmjául 25 éves hivatali működését emlitette annak hangsulyozásával, hogy szivéhez, lelkéhez van nőve e város kulturális és anyagi érdeke egyaránt s e két irányban fogja kifejteni minden törekvését, igyekezetét. Multam a programm. Jobb nem lehetek; roszabb nem leszek. Isten engem ugy segéljen! Lelkes éljenzés.

Az érdeklődés a közgyülés többi tárgyai iránt nagyon megcsappant, mert a választás után tömegesen hagyták el a termet a városatyák. A folyó évi január, február havi adó elő- és leirásokat, továbbá a házi pénztár és függelékét képező alapok zárszámadására, a nyugdij alap, villamvilágitási alap, árvapénztár, a közkórház számadásaira vonatkozó tanácsi javaslatokat minden vita nélkül elfogadták.

Tóth Györgyné és fia Szinházköz 3. sz. alatt levő telkének megvétele tárgyában a jövő hóban tartandó rendkivüli közgyülésen fognak végérvényes határozatot hozni.

A lemondás által megüresedett villamvilágitási igazgatói állást időközben Markó Kálmán okl. gépészmérnökkel töltötte be a tanács. Ezen választást a közgyülés elfogadta s jóváhagyta.

A villamvilágitási üzem házi kezelésével felmerült könyvelői teendők elvégzésével a községi számvevői hivatal két számtisztjét bizta meg a közgyülés s ezért őket a javaslatba hozott díjazással fogja honorálni.

Arad szab. kir. város átiratát a Budapesten felállitandó Kossuth-szobor tárgyában hasonszellemü felirattal támogatják.

Erdélyi István városi főmérnöknek 5 heti szabadságidőt engedélyeztek. A polgármester inditványára a közgyülés megbizta a tanácsot, hogy a megüresedett főjegyzői s esetleg a fokozatosan megüresedhető állásokra a pályázatot hirdesse ki, hogy a jövő közgyülésen a választásokat meg lehessen tartani.

Ezután a közgyülés a főispán és a polgármester éltetésével véget ért.

Nőkről a nevelőknek.

— Irta: ***Pataki Lajos.*** —

„Erős asszonyt ki talál?“
Példab. k. 31, 10.

A mi egyébiránt azt a bizonyos gyöngédséget, szelidséget, finomságot és — ki tudja! — még mennyi mindenféle kedvességes, megnyerő tulajdonságokat kissé közelebbről illeti, melyeket a nőnemre a férfilelkület jellegének mintegy ellentéteül már úgy szokás szerint ráruházunk, mintha azok a lelkületi sajátságok a női természettel veleszületett járulékok volnának, — erre nézve legyen szabad hivatkoznom a következő lélektani tényekre és megolvasható adatokra.

Mai tudomásaink szerint az érzéki és szellemi életnek hordozója és közvetitője az idegrendszer. Ez a testi erőknek mérőfoka. Az idegzet az a húros hangszer, melyen a lélek játszik, átható, éles hangokat, vagy szerény, halk zöngéket szólaltatván meg a szerint, a mint a húrozat, az idegzet erősebb, vagy gyengébb.

Már most, tekintet nélkül akár az egyik, akár a másik nemre, egyszerűen kijelenthetjük, hogy, a kinek idegzete gyengébb, ingerlékenyebb, kisebb feszültségű és kevésbbé reagáló: az a kevésbbé szilárd, kevésbbé türelmes, kevésbbé kitartó; az a nyugtalanabb, változékonyabb, állhatatlanabb; csekélyebb okokból is annak öröme szertelen és annak keserűsége megmázsálhatatlan; az ázik könyözöntől az egyik perczben, és annak szeméből mosolyog ki a vidámság derűje a másik perczben; érzésében és fellépésében az a túlzó; módjaiban és mértékeiben annak lelkülete láttat végletekre hajló vonásokat. Oly tulajdonok, melyek sehogy sem dicséretesek, sehogy sem megnyerők, hogy sem kivánatosak

Itt minősitések természetesen csak átlagokkal dolgozhatnak, melyek a tudomány és több ezer éves tapasztalás és megfigyelés alapján állanak. Jelen tudomásaink határaig terjedőleg azonban úgy látszik, hogy tapasztalatok és feljegyzések, melyek a férfi és női lelkületet jellemzik, a nőnemre nézve kevésbbé kedvezők.

Egy újabb német methodikában találom a „Handschuh“ czimű olvasmányt, melyet a könyv szerzője tartalmi taglalásra használ fel. Az olvasmány tárgya egyébiránt ismeretes. A regényes lovagkorból tár elénk egy képet. Fejedelmi ünnepen vérengző vadállatok szörnyű viaskodásában gyönyörködik a magas közönség. Egy hölgy szándékosan leejti keztyűjét az állatok ketrecébe és avval az előkelő szárazsággal kéri lovagját, hogy szerelme bizonyságaúl hozza fel a keztyűt onnan. A lovag haladék nélkül teljesíti a parancsot. Bátran nyit be a ketrecbe, biztos léptekkel megy neki egy tigrisnek, felveszi mellőle a keztyűt és azt visszavivén, búcsúzásúl szívtelen tulajdonosnőjének arcába vágja.

A szellemes *Levána* szerint „a nőnek mennydörgős szekerébe galambok vannak befogva. Bármily mérges legyen is egy úr az ő szolgájára,“ mondja tovább a *Levána*, „de mégsem olyan, mint egy urnő rabszolgaleánya iránt a gyarmatokban, vagy akár Németországban. És az a római nő födetlen mellű komor-

---

val. Elmondta, hogy már két napja utazik egészen a külföldről. Berlinből jön, hova négy évvel ezelőtt ment el s most mivel nincs szándéka a külföldön megtelepedni, mert csupán tapasztalatok szerzése végett ment oda, hogy pályáját sikeresen folytathassa, no meg anyagi érdekek is sarkalták, hogy hazáját elhagyva, oly nagy városba menjen, hol mint gépészmérnök, tanulás mellett, egy kis vagyonkát is gyüjthessen. Czélját elérte s most egy kitünő gépgyár meghivására Pesten szándékszik megtelepedni, ámbár ez még nem bizonyos, mert az elfogadást jelenlegi utjának sikeréhez kötötte. Lujzát ez a beszéd még inkább meggyőzte arról, hogy valóban azzal a férfivel áll szemben, ki négy évvel ezelőtt házukban gyakori vendég volt. Ösztönszerüleg iutézte hozzá a kérdést: — Hová utazik, Uram!? — Én B..... be igyekszem és kegyed? —

Lujza egy pár pillanatig habozott, de aztán közönyös hangon csak ennyit mondott: — Én is oda megyek — s hogy hirtelen zavarát elleplezze utána tette: — Bizony még majdnem 4 óráig kell itt ülnünk s ez mily hosszu idő.

A fiatal ember merengve halkan megjegyezte: — De talán rövidebb lesz, mint négy küzdelmes, hosszu év!? Igen, kisasszony, négy éve, hogy én az ön városában voltam, akkor még mint segédmérnök a vasgyárnál működtem s megismerkedtem félévi ott létem alatt egy kedves családdal (illetve egy bájos fiatal lánykával)! Darvas Irénkét értem s nagyon lekötelezne kegyed, hacsak egy pár szóval is megnyugtatna hogylétök felől. Ismeri őket? — Lujza alig birta elrejteni izgatottságát s hogy minél előbb véget vessen e kinos beszédtárgynak, elhatározta, röviden az egész dolgot tudtára adni az ifjunak, anélkül azonban, hogy incognitóját fölfedné. — Ismerem őket, vagyis a jó Darvas nénikét, mert hiszen Irénke már régen férjhez ment, Gedy ..... de nem folytathatta tovább, a férfi hirtelen felugrott, mint a kit kigyó csipett s a másik pillanatban, mint villámsujtott büszke tölgy, tompa sóhajjal, szinte élettelenül az ülésre rogyott. Lujza nem remélte, hogy szavai ilyetén hatást gyakoroljanak. Sáppadtan, remegve hozzá lépett: — Uram! az Istenért, mi lelte!? — A politizáló két öreg ur is megdöbbenve nézett a fiatal emberre, kinek hatalmas szép alakja pár percz alatt ugy elváltozott, hogy inkább vonagló holttesthez, mint élő lényhez hasonlitott. Lujza kétségbeesetten megragadta a lehanyatlott, szinte merev kezet és szeméből kitóduló könyei reá peregtek. De nem szólhatott, mert a férfiu bámulatos lelki erővel egyenesedett fel görnyedt helyzetéből s halk fájdalommal kezdett beszélni:

— Bocsásson meg, kisasszony, hogy ily jelenetnek kellett tanuja lennie; de mikor szivünk összezuzódik, reményünk romba dől, a test, ez a hitvány burkolata gyötrött lelkünknek, nem tud ellenállni többé s hacsak pár pillanatra is fel akarja mondani a szolgálatot, hüen tükrözve vissza a belsejében végbemenő iszonyu pusztulást. Kisasszony! nem engedhetem, hogy miattam könyeit hullassa, törülje le azokat, mert annak idején egy pár csepp ellegendő volt arra, hogy talizmánként őrizzem éltem utjain s hogy erre épitsem egész jövőm, egész életem sorsát! De most látom, most érzem, hogy az igaz részvétnek is könyárjai vannak és csupán a szeretet lenne oly fukar megnyilatkozásában.

Balgaság volt hinnem abban a pár rezgő könycseppben, hisz tudhattam volna, hogy a harmatgyöngyöket a felkelő nap sugarai rögtön felszáritják.

nákkal öltözteté magát, hogy ha ezek a pipere dolgában a legcsekélyebb hibát ejtenék is, büntetésül egypár tűt döfhessen emlőikbe. És az az uralkodó fejedelemnő Lesbos szigetén nőtestvéreivel, sőt tulajdon anyjával szemben, vagy háziasszonyok a női cselédséggel szemben oly kegyetlenséget tanusitanak, a melyhez képest a mi bánásmódunk a férficselédséggel szemben számba sem jöhet, és a mely különbség, bámulatunkra, nekünk, férfiaknak a *szelídebb nem* dísznevét szerzi meg. A különben csendes női karakter már természeténél fogva oly erősen hajlik szenvedélyes kitörésekre, hogy még (pl. a porosz) törvények is, félvén az egyébként szelíd angyalokban az öldöklő angyalkáktól, gyógyszertárosoknak nő kezébe méreg kiszolgáltatását megtiltják, holott ezt a heves természetű férfiakkal szemben megengedik; úgy látszik, hogy a törvények a nőket hófödte, jéghideg, de háborgó tűzzel teljes Hekláknak tartják.“

Igy ir a tízezer nap alatt készült *Levána* ezelőtt száz esztendővel. És te, széplelkű ifjú férfi, ki egészségőrlő nagy munkáddal készülsz majdan támogatni a társadalom ingadozó alapjait, ébredj édes álmaidból; ne sződd tovább ábrándjaid hímes szálait!... Vagy mégse! Mi meg vagyunk győződve, hogy a jelzett értelemben mindig csak egyes esetekről lehet szó. De a nőnevelésnek semmiesetre sem szabad ama bizonyos, lefoglalt kedves tulajdonságokat már természetszerűleg meglevők gyanánt feltételezni; hanem igyekezzék nagy gonddal óvni és ápolni azt a könnyű leánylelket, mely annál durvább és elvadúltabb lehet, mivel az a bálványozó kultusz kitüntető figyelmével már korán és pazarúl fordul ugyan a nőnem felé, de, sajnos! lelkületrontólag teszi ezt és annál inkább hanyagolja el a józan nevelés üdvös ráhatásait.

Folyt. köv.

Hirek.

Mélyentiszlelt előfizetőinknek, szives olvasóinknak és munkatársainknak boldog ünnepeket kivánunk.

Személyi hir. Vármegyénk főispánja, gr. *Hugonnai* Béla hétfőn városunkban időzött, hogy elnököljön a közgyülésen. mely polgár mestert adott a városnak. Az esti vonattal már elutazott.

Uj főispán. Dr. *Hagara* Viktor, Beregmegye főispánja legközelebb megválik állásától. Utódjául *Hertelendy* László orsz. képviselőt emlegetik.

Kitüntetés. Ő felsége a király *Pokorny* Herman lovassági tábornoknak, a 6. hadtest parancsnokának és kassai parancsnokló tábornoknak az I. oszt. vaskorona rendet adományozta.

Uj administrator. Ő méltósága a püspök ur *Tóth* József h. lelkészt érdemeinek elismerése mellett felmentette és *Hehelein* Károly prépost-kanonokot nevezte ki a szatmári róm. kath. plébánia rendes administratorának. Az uj-administratort a róm. kath. hitközség és a tanitói kar testületileg ügvözölte.

Az uj elnök. Ő felsége a király dr. *Róth* Ferencz budapesti kir. itélőtáblai birót nevezte ki a szatmári kir. törvényszék elnökének. Az uj elnököt nem ismerjük, kineveztetéséhez tehát nem szólhatunk semmit, azt azonban biztosan tudjuk hogy a pályázók közt voltak kiváló tehetségek közelebbről is, kiknek ha érdemeit honorálják, bizonyára örvendett volna Szatmár.

Főigazgató helyettes. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a helybeli kir. kath. főgimnáziumhoz főigazgató helyettesül *Schnábel* Róbertet a budapesti V. kerületi főgimnázium igazgatóját nevezte ki.

Esküvő. *Bősze* Lajos, a tisza ujlaki takarékpénztár főkönyvelője, vasárnap délben esküdött örök hűséget *Joanovits* Margit kisasszonynak, özv. *Joanovits* Miklósné urnő leányának. Az esketési szertartást Hehelein Károly prépostkanonok, plébános végezte, ki az uj párhoz lendületes szép beszédet intézett. — *Karikás* Sándor polgártársunk e hó 10-én esküdött örök hűséget özv. *Szabó* Ferenczné leányának, Zsuzsánnának. —

A nagybányai g. k. lelkészi állás e hó végén fog betöltetni. A pályázó 18 egyén közül a szamosujvári püspök dr. Fábián Pétert, szamosujvári theológiai tanárt hozta első sorban javaslatba. Fábián Péteren kivül még a következők pályáztak: Pap István, Nyisztor János, Darabánt Gyula, Boros Ilária Szamos-ujvár, Berinde Ambrus Kányaháza, Koza János Pribékfalva Hozás János Szatmár, Dr. Gecze Sándor Sz.-Ujvár, Pálfy Dániel Lekencze, Butian László Hoszszufalu, Cherechesiu István Hidegkut, Pop László Fernezely, Borsai Timis Gábor Aknasugatag, Lukács Constantin Józsefháza, Pap András Láposhánya, Botean János Nusifalu, Bohetiel János Hagymáslápos.

Gyászhir. Özvegy berenczei *Kováts* Ágostonné, szül. olchvári *Olchváry* Eulalia, mint anya; özvegy berenczei *Kováts* Sándorné, szül. szentkatolnai *Cseh* Mária, mint felesége és gyermekei: Emil és Lajos; berenczei *Kováts* Jenő és neje domahidi *Domahidy* Hedvig s gyermekeik; Miklós és Sándor; berenczei *Kováts* Géza, neje domahidi *Domahidy* Ida s gyermekeik: Adrienne és Gusztáv, mint testvérek; kászonjakabfalvi *László* Józsefné szül. szentkatolnai *Cseh* Berta, férje és gyermekei; nagyfalvi *Kremnitzky* Amandné, szül. szentkatolnai *Cseh* Margit, férje és gyermekei; szentkatolnai *Cseh* László, neje *Bauholzer* Julia és gyermekük, mint sógorok, illetve sógornők, a fájó sziv keservével tudatják, hogy a szerető fiu, gyöngéd férj, gondos apa, hű testvér és ragaszkodó rokon járdánházi és berenczei *dr. Kováts Sándor* orvostudor, a szolnok-dobokavármegyei „Rudolf“ közkórház igazgató-főorvosa, a törvényhatósági bizottság tagja életének 45 ik, zavartalanul boldog házasságának 20 ik életévében Deésen május hó 9-én déli 1 órakor hosszú, kínos szenvedés és a halotti szentség megnyugvásteljes felvétele után megtért Istenéhez. A drága halott földi maradványa 1902. évi május hó 11-én délután 2 órakor fog a római katholikkus egyház szertartása szerint beszenteltetni s aztán az örök sírba tétel végett vasúton Szatmárra szállittatni s ott május hó 12 en délelőtt 11 órakor ismételt beszentelés után, a sírkertben, csendes nyugalomnak átadatni Az engesztelő szent mise-áldozat májás 10-én délelőtt 10 órakor fog Deésen a szent Ferenczrendiek templomában az Úrnak bemutattatni. Öreg anyja, bánatos neje, árva gyermekei vigasztalhatatlanul siratják! Az örök világosság fényeskedjék neki!

Uj doktor. *Havas* Miklóst a kolozsvári tud. egyetemen a jogtudományok tudorává avatták.

Gyórsiróink kitüntetése. A szegedi községi főgymn. gyorsirókörének 25 éves jubileumi ünnepsége alkalmából, az „Országos Magyar Gyorsiró Egyesület“-tel együtt április hóban rendezett gyorsirási sztenogramm-pályázatán a helybeli kir. kath. főgimn. gyorsirókörének mind az öt pályázó tagja beadott munkálatával kitüntetést nyert. Krompaszky Sándor és László Mihály VII. o. tanulók II. dij fejében diszoklevelet és dicséretet; Vinkler János, Réti Jenő és Scheffler János IV. o. tanulók II. és illetőleg III. dij fejében szintén dicséretet nyertek. Ez alkalommal közel 500 pályamunka volt beadva.

Plébánosbeiktatás N.-Somkuton. Szentséges Atyánk, XIII. Leo pápa kormányzásának 25. éves jubileuma alkalmából a plébániai rangra emelt N. Somkut rk. hitközség első plébánosát, Veszprémy Sándor eddig is ott működő lelkészt f. hó 4.-én iktatta be hivatalába Pály Ede kerületi esperes. -- A csinosan épült, csaknem páratlanul tiszta és jó izléssel feldiszitett, most már plébániai templom, zsufolásig megtelt az örvendező hiveknek nagy sokaságával. — A község és vidék mágnásai és intelligenciája példás buz-

---

Kisasszony! az ön hulló könyeit és érző szivét nem fogom elfeledni soha; mert kegyed abban a pillanatban ébresztett fel szörnyü vergődésemből könyeivel, mikor elborult lelkem, homályos szemeim csak egy utat, csak egy mély tátongó örvényt láttak s ez a halál, a megsemisülés utja volt. Két könycseppje tett emberré és egy egész könyár tanitott meg embernek lenni és élni. Elmegyek abba a városba, hol életem utja más irányt nyert, elmegyek s megköszönöm annak az özvegynőnek, hogy bátoritó, anyai szavakkal engedett távozni és habár megtehette volna, mégsem tépte szét reményeimet. Kisasszony! ha hálával tartozunk annak, ki éltünk utján nem engedett elesni, én azt hiszem, kétszeres köszönettel kell az iránt viseltetni, ki egy mély örvényből mentette ki haldokló embertársát. Pár napig fogok ott időzni s ez idő alatt szeretném leróni a köteles tiszteletet kegyed és családja iránt, remélhetek-e elfogadtatást?

— Uram — válaszolá megdöbbenve Lujza: — Én csak azt tettem, mit hasonló körülmények között bárki is megtett volna. Ne tulajdonitson oly nagy értéket azoknak a könyeknek, feledje azokat, én is igyekezni fogom elfeledni azt; hanem uram mig ön holnap Darvasnénál teszi tiszteletét, én addig a templomban fogok könyörögni az ön boldogságáért. Isten önnel. A vonat egy zökkenéssel megállt és Lujza pár percz alatt eltünt a nyüzsgő emberáradatban.

Anyjának a történtekről mit sem szólott, csak heves zokogása sejteté vele hogy lányának szive nagyon fáj. Nem faggatta, mert Lujza megnyugtatta, hogy a viszontlátás örömében eredtek meg könyei. Pedig érző, nemes szivének régen őrzött eszményét temette hulló könyeivel

Másnap délelőtt ott imádkozott az oltár előtt és vigaszt, erőt és békeséget meritett az imából. Felállt és távozott. A templom oszlopcsarnokában azonban valaki szemmel tartotta és midőn Lujza kilépett, legnagyobb meglepetésére tegnapi utitársa is akkor jött ki. Meghajtotta Lujza előtt magát és bemutatkozott: — Bakács Kálmán vagyok s ne vegye tolakodásnak kisasszony, ha itt öntől bucsut akarok venni, hogy aztán Darvasnénál tegyem tiszteletemet, mert érzem, hogy sietnem kell e városból, hol minden csepp reményem elveszett a boldogságra; de azért élni fogok s megnyugszom az Isten akaratán.

Köszönöm, hogy értem imádkozott én is ugyanazt tettem önért, mert lehetetlen az, hogy egy ily nemes lélek boldogsága sokáig késhessen; mielőtt eltávoznám a városból, esdve kérem, csak annyit mondjon meg, hogy kicsoda, hadd foglaljam imáimba az én életmentőm nevét.

— Uram -- szólt szilárdan a lány — én Darvas Lujza vagyok, az Irén nővére. —

Leirhatatlan boldogság sugárzott a szép férfi nemes vonásain. Megragadta a lány kezét és örvendezve szólott. — Hála Istennek! jöjjön, menjünk, hadd váltsam be az eskümet, látja az Isten vezeti éltünk utjait s amit elveszteni hittünk, abban a pillanatban találjuk fel, mikor szemünk a kétségbeesés sötétjétől a ragyogó gyémántot is hitvány szénnek látja. Jöjjön, hadd áldjon meg minket az az anya, ki most már az én anyám is lesz.

A Darvaséknál lefolyt jelenet könyekig megható volt. Bakács Kálmán és a vallásos, szelidlelkü Lujza rövid idő multán boldog pár lett és mindenki örvendett e megérdemlett szerencséjén Lujzának.

Igy vezérli a jó Isten éltünk utjait.

gósággal vettek részt a kettős ünnep nagy örömében. — A szt. mise evangeliuma után Pály Ede esperes kihirdette a hitközség plébániai rangra emeltetésének történelmi nevezetességü tényét s ugy az erről, mint a plébános kinevezéséről szóló okmányok Pásztor József felsőbányai káplán által felolvastatván, Veszprémy Sándor letettte a hitvallást s a szokott szertartások szerint az esperestől átvette a plebánosi jelvényeket; majd fellépett a szószékre s az ő kitünő ékesszólásával, mindenkit elragadó lelkesedéssel mondotta el szivekig ható beköszöntő beszédét, melylyel a közötte és hivei között már eddig megszilárdult lelki kapcsot még szorosabbra füzte. A lélekemelő templomi ünnep után az uj plébános lakásán dus teritékü lakoma volt, melyen Frank József főesperes, Pály ker. esperesen kivül megjelentek Teleky Géza, Sándor és János grófok, a kir. járásbiróság, a szolgabiróság, a rk. hitközség képviselői, a tanitói kar, Fölkel Béla és Nagy József tanárok Szatmárról, s az ünnepelt kartársai és tisztelői közül többen. — Mondanunk sem kell, hogy az ünnepélyes hangulat hatása alatt emelkedett szellemü és lendületes tósztok hangzottak el, melyeknek sorát Veszprémy nyitotta meg — a pápáért királyért és a megyés püspökért üritvén poharat. Utána Teleky Géza gróf meleg szeretettel köszöntötte az uj plébánost, Pály Ede szintén az uj plébánosra, mint volt tanitványára, az ünneplő hitközségre s ennek legnagyobb jótevőjére a Teleky grófok családjára üritett poharat. Megható volt Teleky Sándor gróf köszöntője, melyben az uj plebános édes anyját, és mélyen vallásos gondviselőjét — „az okos asszonyt" — éltette. — Az ünnepeltnek Pály Ede esperesre elmondott hálás hangu köszönő szavai után még többen szólaltak fel, hogy maradandóbbá tegyék a kedves ünnepély emlékét, a melyre mindig örömmel fognak visszagondolni a nagysomkuti hivek.

Gyászhir. *Szász* Lajosné, szül. *Keszler* Teréz e hó 8-án délután 3/4 5 órakor életének 38-ik, boldog házasságának 17-ik évében városunkban elhunyt. Földi részeit e hó 10-én délután 5 órakor helyezték nagy részvét mellett nyugalomra. — *Linner* Gyula beregszászi városi állatorvos e hó 8-án életének 54-ik évében elhunyt.

Tanári alapvizsgálat. *Merker* Márton II-éves bölcsészethallgató, a ki a szatmári kir. kath. főgymnasiumnak mindig jeles növendéke volt, a napokban a budapesti kir. Tudomány-Egyetemen a classicaphilologia tárgyaiból az első tanári vizsgálatot *„dicséretes"* fokozattal letette.

Átköltözés. *Dr. Sziklaváry* Zoltán, felsőbányai közszeretetnek örvendő körorvos, e héten Zirczre távozott, hova ugyancsak körorvosnak lett megválasztva.

Eljegyzés. *Ferenczy* Lajos m. kir. erdész jegyet váltott Ungvárti *Tomcsányi* Márta kisasszonynyal, *Tomcsányi* Ödön vármegyei főpénztáros leányával. — Törökfalvi dr. *Török* István beregi főispáni titkár legközelebb eljegyezte kükemezei és tapoly-lucskai *Bánó* István sárosmegyei földbirtokos leányát, Rózsikát, semsei *Semsey* Boldizsár orsz. képviselő sáros-oroszii földbirtokos unokahugát.

A választás után. A Szatmár és Vidéke tegnapi vezérczikkében kihozza, hogy polgármesterválasztásnál a bukott párté az *erkölcsi* győzelem, mert a *„tulajdonképeni"* bizottsági tagok többsége a megválasztott *Papp* Géza ellenfele mellett foglalt állást. Leszámitja ugyanis a 12 tisztviselőt, mint akik nem *tulajdonképeni* bizottsági tagok, s kisüti, hogy az arány 39 és 32, tehát az övék, ha nem is a számbeli, de az erkölcsi győzelem. Hát a tisztviselők nemcsak szerintünk, de a törvény értelmében is épen olyan tulajdonképeni bizottsági tagok, mint a többi. Minthogy a városok ügyeinek vezetésében simpliciter nélkülözhetetlenek, a törvény egyenesen kimondja, hogy nem is jönnek választás alá, mert állásuk sulyánál fogva első sorban hivatottak belevetni tudásukat, s képességeiket a mérlegbe. Képviselőválasztásoknál, ugy tartja a közfelfogás, mi is annak vagyunk hivei, nem kellene szavazati joggal birniok, mert a kormánytól nem függetlenek. Ez azonban egészen más nóta. Midőn egy városi tisztviselő választásról van szó, tessék megengedni, de első sorban ők az illetékesek kimondani, ki legyen az az egyén, akit alkalmaznak tartanak arra, hogy velük együtt buzgólkodva hasznos szolgálatokat tehet a városnak. Ha tehát a tisztviselői kar *Papp* Géza mellett nyilatkozott, ez neki a legfényesebb győzelem. De különben is hogy lehessen a bukott párton erkölcsi győzelemről beszélni, mikor ott a bizottsági tagok jórészét a szenvedély vezette, sokan áldozatául estek a heczeznek, s ma már hisszük, hogy bánják is ezt a ballépést. *Papp* Géza sokkal nemesebb lelkületü ember, mintsem éreztetni fogná velük a jövőben és ha beválik a Szatmár és Vidékének az a jövendőlése, hogy az uj polgármester segitő társat fog találni minden egyes bizottsági tagban, ahol a város javára kell dolgozni, akkor szent lesz a békeség, mert *Papp* Géza nem akar egyebet, csakis egyedül a város javát.

Szép ünnepélyt tartott a kath. legényegyesület a mult vasárnap patronusának, szent Józsefnek tiszteletére. Tagjai zászló alatt a zárdatemplomba vonultak, hol az egyleti elnök, *Zahoránszky* István ünnepélyes szent misét tartott és *Tóth* József szentbeszédet intézett a a jelenvoltakhoz. A képezdei növendékek adták elő szép énekeket *Mondih* Endre vezetése mellett.

Állatorvosok kinevezése. A földmivelésügyi miniszter *Kaufmann* Jenő nagybányai járási és városi kir. állatorvost Budapestre helyezte át s helyére *László* Endrét rendelte ki. Pécs sz. kir. város főispánja *Kovács* Bálint nagysomkuti kir. állatorvost Pécsre a városi közvágóhid igazgatójává nevezte ki.

Jótékonyság. Kányaházán a gör. kath. lelkészlak és melléképületei a görög katholikusok husvéti ünnepe alatt porrá égettt. *Berinde* gör. kath. lelkésznek és családjának a szó szoros értelmében mindene, állatja, butora még a viselő ruhája is oda égett. Amit egy lelkész 30 évi szolgálat közben képes megtakaritani, az mind elpusztult. A kegyetlenül sujtott családnak az egész Avasból egyetlen ember sietett gyors és hathatós segitségére, *Pásztory* Árkád, aki mindennemü házi, ruházási és élelmi czikkel megrakott szekeret inditott nyomban a családhoz, hogy őket a legszükségesebbekkel kellően ellássa. A jótékony cselekedet önmagát dicséri.

Inség-segély. Ugocsa vármegye alispánjának felterjesztésére a m. kir. kereskedelemügyi miniszter hatvanezer koronát utalványozott a vármegyének utak készitésére. Ezen nagymérvü segély-actio, legalább egyidőre megszünteti Ugocsában az inséget s állandó keresethez juttatja a népet.

Ez már szép. Igy kellene annak mindenütt lenni. Nem is ütközik semmi nehézségbe, csak egy kis figyelmet kiván, ennyi az egész. Beregszászból értesülünk, hogy ott az országos vásár az *áldozócsütörtök* közbejötte miatt szerdán és pénteken volt megtartva. Nem tudjuk, kinek az érdeme, melyet a legnagyobb elismerés illet.

Tanulmányi kirándulás. A m. szigeti áll. tanitóképző intézet III. es IV. éves növendékei körülbelül 93-an, 7 tanár vezetése mellett, Pünkösd hetében Szigetről kiindulva körutat terveznek. Felső-Bányát, Nagy-Bányát, Szinyérváralját tekintik meg, majd az avasi országuton Técsőre mennek s onnan térnek vissza Már.-Szigetre.

Felsőbányán a napokban tartotta a nagybányai kerület tavaszi koronáját. A szokásos tárgysorozaton kivül egy buzgó lelkész a kerületi missiok kérdését vetette fel. A gyülés után fényes ebéd volt, melynél szebb és szebb felköszöntök hangzottak el. Ebéd után kedves meglepetés várt a kerületre, a mennyiben egy amateurfényképész plébános az egész kerületet lefényképezte. Mindkét felvétel kitünően sikerült.

Postahivatalból ügynökség. A hiripi postahivatal május hó 11-től postaügynökséggé alakittatott át, illetve a hiripi postahivatalnak május 10 ével való megszüntetésével Hiripen „Hirip" elnevezéssel a postaügynökségekre meghatározott teljes müködési körrel postaügynökség létesült. A posta ügynökség postai összeköttetését a Hiripről Ombódra s visza naponta közlekedő gyalogküldönczjárattal fogja kapni. A hiripi postaügynökség kézbesitési kerületébe Hirip, Oroszfalu, Résztelek községek, Alajostelek, Hát és Tyrák puszták vannak beosztva, a mely helyek utolsó postája május 11-től kezdve az ombodi postahivatal lesz. Ez egyszersmind a postaügynökség ellenőrző hivatala is. F' évi május hó 11-től kezdve a jelenleg Krassó és Ombód közt közlekedő egyfogatu kocsiküldöncz postajárat, mivel a hirip-szatmári járat a hiripi postahivatallal egyidejüleg megszünik, — kiterjesztetett az ombód-szatmári vonal részére.

Szép ünnepély volt Kőrösmezőn. *Szabó Tamás*, az ungvári szeminárium jeles növendéke a napokban mutatta be első sz. mise áldozatát. A manuduktori tisztet. Bacsinszky István f. körösmezői lelkész, az ujmisés apósa töltötte be. Az alkalmi sz. beszédet pedig Pásztélyi Gyula borkuti gk. lelkész mondotta. Áldásra, mely megható jelenetekben bővelkedett — a róm. kath. hivek közül is sokan megjelentek Rónay plebánossal élükön. Az első misét gazdag lakoma követte, melyen szebbnél-szebb felköszöntőkben nyilvánult meg a lelkes hangulat. Az ujmisés Hajdu Dorogra küldetett segédlelkésznek.

Hangverseny. A „Szatmári Kölcsey-kör a Kölcsey-szobor-tért vasráccsal szándékozik körülkerittetni, mely kerités épen annyira szükséges ezen a téren, mint emelni fogja a Kölcsey-szobrot magát is. A vasrács költségének fedezésére május 17-én este 8 órakor az ujonnan épült „Pannónia" nagytermében érdekes részletekkel hangversenyt rendez, melyen fel fog lépni *Takács* Mihály, a m. kir. opera kitünő művésze is. A hangverseny műsora a következő: 1. Honvédzenekar konczert darabja. „Septet" Hummeltől I. r. és Chopintól A s—dur. „Polonais" négykézre, zongorán előadják: Matolay Gáborné urnő és Kovács Leo ezredes. 3. „Carmen" cz. operából „Románcz". Énekli Takács Mihály ur. 4. Hegedü szóló, zenekar kisérettel, előadja Richter Pál ur. 5. Magyar dalok. Énekli Takács Mihály ur. 6. „Mazur" és „Magyar induló", Kovács Leotól. Előadja a honvéd-zenekar. — Jegyek árai: Páholy 16 kor. Támlásszék 3 kor. Zártszék 2 kor. Állóhely 1 kor. Jegyek előjegyezhetők *Lövy* Miksa ur könyvkereskedésében. Hangverseny után tánczmulatság. Külön meghivók nem bocsáttatnak ki. A „Szatmári Kölcsey-kör" választmánya.

A Budapesti kertészeti kiállitás, mint tudósitónk értesit, nemcsak a nagyközönség, hanem a legelső szaktekintélyek véleménye szerint mindeneddigit felülmul és vetekedik bármely külföldivel — Ezen siker oroszlánrésze Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedőé, akinek kiállitása oly szép és fenséges, hogy e czég tulajdonosa nem győzi fogadni az elismerő nyilatkozatokat, melyek valóságos óvációszámba mennek. — A megnyitás napján József főherczeg személyesen gratulált Mauthner Ödönnek és bemutatta Klotild főherczegnőnek. E világhirü czég, mely eddig 22 külföldi kiállitáson az első dijakat vitte el, ezuttal versenyen kivül jelent meg, hogy mellette főképp a vidéki cégek is érvényesülhessenek, sőt ő maga is 3 tiszteletdijat ajánlott fel a kiállitás ügye érdekében. Mauthner csoportjai 15 főhelyet foglalnak el az iparcsarnokban és az előtte levő területen. — Oly gazdag babérerdőt, pálmaligetet és szindus virágokat még nem látott a budapesti közönség, a minőt Mauthuer varázsolt oda. Kiállitott többi között viruló 1000 Crimson Rambler rózsát, 3000 nagyvirágu Cineráriát, több mint 4000 babérfát, melyek a kiállitás után eladásra kerülnek. 800 szegfüt 175 változatban stb. stb. — Még a szakemberek is oda nyilatkoztak: „tudtuk, hogy Mauthner nagy, de hogy ilyet is tud nyujtani, az már igazán páratlan!" A zsüri egész zavarban volt, hogy mivel fejezze ki elismerését és megbizta az elnökséget, hogy magasztaló hangu levélben mondjon köszönetet Mauthnernek, amiért a kiállitást oly magas szinvonalra emelte. Kedden Ő felsége is meglátogatta a kiállitást és minden egyes csoportnál elismerését fejezte ki Mauthnernek.

A helybeli ev. ref. főgyimnázium kibővitési munkálatai megkezdődtek. A főbb munkálatot Grünvald testvérek és Schiffer vállalkozók, mig Akkerman Mihály a bádogos, Szentiványi Károly a lakatos, Garda Ferencz helybeli jónevü iparosok az ács-munkát készitik.

A Szatmáregyházmegyei Irodalmi Kör 1902. junius 1 d. e. 1/2 11 órakor a kath. kaszinóban tartja közgyülését, melyre a kör tag-

jait tisztelettel meghivja. Tárgysorozat: 1. Megnyitó beszéd, tartja Perényi János egyh. elnök. 2. Titkári jelentés a társulat müködéséről. 3. Gyászbeszéd dr. Lengyel Géza, a kör világi alelnöke felett, tartja: dr. Wolkenberg Alajos. 4. Pénztári jelentés. 5. Tisztujitás. Az elnökséghez irásban beadott esetleges inditványok.

Fényes nászünnep. Előkelő disztingvalt közönség jelenlétében folyt le f. hó 11-én Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedő leányának, Lenkének esküvője dr. Gyarmati Viktor fővárosi ügyvéddel, a Jézus Szent Szive templomában Budapesten. A templomcsarnokot ez alkalommal a főváros előkelő társadalmának szine-java töltötte meg, szerencsét kivánva a boldog fiatal pár frigyéhez. Az uj házasok az esküvő után Olaszországba utaztak, tömérdek jókivánságot s a világ minden részéről érkező üdvözleteket vivén magukkal.

A rendőrség értesült arról, hogy több idegen, itt-ott gyanus alak bejelentés nélkül időzik városunkban, razziát tartott s ennek eredménye az lett, hogy a bejelentő hivatal zsufolásig megtelt, egy pár százra teszi egy szemtanu a jelentkezésre szoritottak számát, kik legnagyobb részt bevándorlott zsidók.

Nevető örökösök. Nem rég halt meg *B.* máv. tisztviselő, ki az utóbbi években uri módon élt és ez az életmód mindenki előtt rejtély maradt, annál is inkább, mert a csekély nyugdijból nem juthatott a költséges élvezetekre. Az örökösök kiváncsian lesték a végrendelet tartalmát. De ebben csalódtak. Nem maradt se pénz, se értékpapir. Ellenben csakhamar rábukkantak a jövedelmi forrásra, mely az elhunytat éveken át ellátta pénzzel. Kis jegyzőkönyvének egy pár oldalán a *Török A. és Társa* név volt feljegyezve és a jegyzetek magyarázó része bebizonyitotta, hogy B. rövid egy pár év alatt sok kisebb nyereményen kivül négyszer tekintélyes összeget, köztük két főnyereményt, nyert Török A. és Társa czégnél, kinek Terézkörút 4., Muzeum-körút 11., Erzsébet-körút 54. és Kerepesi-út 32. sz. alatt vannak a banküzletei. A további kutatások alkalmával egy lexikonban egy 300.000 koronáról szóló bankletéti elismervényt és egy osztálysorjegyet találtak az örökösök. A véletlen úgy hozta magával, hogy ez a sorsjegy is nagy összeget nyert Török bankházában. Elképzelhető, hogy az eddig szomorú örökösök arcza mint derült ki a nem várt nagy örökség felfedezése folytán.

Legalkalmasabb bérmaajándék a „Colosseum vérranui“ cz. mű, mely kiadóivatalunkban kapható. Ára kötve 3 Kor. 20 fillér, füze 2 K. 40 fillér. Ugyanitt rendelhetők bérmajegyek és bérma-anyakönyvi ivek.

A szerencse révének nevezhető Gaedicke A. Budapest, IV. Kossuth Lajos utca 11 sz. alatt létező osztálysorsjegy gyüjtödéje, mert ezen mesésen szerencsés gyüjtőde állandóan a legnagyobb nyeremény eredményeket éri el. Az osztálysorsjátéknak legutóbb befejezett huzásánál a 200.000 koronás főnyeremény — immár harmadszor — jutott ezen szerencse gyüjtődének osztályrészül.

„A dél-afrikai háboru; annak okai és vezetése.“ Ily czimü nagyérdekü füzet jelent meg Budapesten, *Szilágyi* Béla bizományában, *Conan Doyle*, a hires angol költő és iró tollából, *Aliquis* magyar forditásában. A könyv czime hiven jelzi annak tartalmát; nagy vonásokban, de dicséretes tárgyilagossággal festi a burok történetét, az angolokkal való viszály eredetét s a háborunak nem sorrendje szerint való eseményeit, hanem mindkét részről való viselése módját. A magyar olvasó, a ki lelkiismeretesen akarja megitélni a Dél-Afrikában folyó dolgokat s nem éri be a napilapok által eléje tálalt frázisokkal, igen sok tanulságokat találhat a 164 oldalra terjedő könyvben, melynek ára mindössze 60 fillér. Kapható minden könyvkereskedésben és a „Magyar Géniusz“ kiadóhivatala utján is.

Különösen felhivom a n. é. közönség b. figyelmét kitünő

❋ ❋ ❋ SZATMÁRHEGYI BORAIMRA ❋ ❋ ❋ ❋ ❋

melyet **Mertz** termés név alatt hozok forgalomba.

Friss töltésü ásványvizek u. m.
BIKSZÁDIVIZ,
mely felülmulhatatlan minden más ásványviznél
SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ,
a legjelesebb konyhasós égvényesviz, mely az első helyet foglalja el
BUDAI KESERŰVIZ,
orvosok által ajánljva

Mertz István

füszer, festék, bor és csemegekereskedése

Szatmár, Deák-tér 18.

Ajánlom a nagyérdemü közönség szives figyelmébe jó hirnévnek örvendő

füszer- és csemegekereskedésemet,

tisztán kezelt kitünő minőségü boraim,

melyeknek valódiságáért és tisztaságáért kezességet vállalok.

Pontos és szolid kiszolgálás!

Valódi.
Dreher féle palaczkos sör.

Valódi
Mauthner-féle
konyha-kerti vetemény és
virágmagvak.

PÁSKUJ IMRE

Saját készitményü fehérnemüim az ezredéves országos kiállitáson jeles munka, versenyképesség és uj iparág fejlesztésért milleniumi éremmel kitüntetve.

Szepességi gyepen fehéritett len-vásznak, damaszk asztal- és ágynemüek gyári árakban, valamint szepes-iglói pamutvásznak és siffonok. Erdélyi gyapjuszövetek férfi öltözetekre, tavaszi, nyári, őszi és téli női és férfi felöltőkre való kelmék.

HAZAI IPARCSARNOKA
SZATMÁRON.

Női, férfi, leány- és fiu-fehérnemüek gyára.

Nagy raktár a hires pécsi keztyükből, női derékfüzőkből (Miederekből), nemez-kalapokból, sapkák, női muffok és gallérok, divatos nap- és esőernyők, nyakkendők, gallérok, kézelők stb.

Székelyföldi és bánáti házi iparczikkek. Szőttes női és férfi mosókelmék, minden fajtáju **divatos női ruhakelmék**, reverendaanyagok férfi és gyermek posztó-kalapok, kassai harisnyák, kötött keztyük, budai és székesfehérvári kékfestő és minden szinü divatos crettonok, voilek, zefirek és battistok; kalotaszegi „varrottasok“, bánáti és székely kötények, függönyök, ágy- és asztalteritők, kezdett munkák nagy választékban, szőnyegek, paplanok, pokróczok matráczok stb. stb.

Teljes menyasszonyi kelengyék

legszebb kivitelben a legrövidebb idő alatt készittetnek.

Női és férfi ruhák és fehérnemüek varratását vállalom.

Mintákat és árjegyzéket vidékre bérmentve küldök.

Pályázat.

A nagymajtényi (Szatmár m.) róm. kath. elemi népiskolánál elhalálozás folytán megüresedett másodtanitói állásra.

pályázat hirdettetik.

Évi jövedelme:

a) A hitközségtől 700 korona készpénz havi előleges részletekben fizetve.

b) 88 korona államsegély.

c) 7 köbméter tüzifa. beszállitva saját használatára.

d) Egy szobából álló tisztességes lakás.

Kötelessége az iskolaszék által meghatározott osztályban tanitani, a gyermekeket templomba járásuk alkalmával oda elvezetni s ottan reájuk felügyelni.

A kellően felszerelt és a nagymajtényi iskolaszékhez czimzett kérvények f. évi junius 18 ig bezárólag ftlendő *Láng Ferencz* kerületi esperes urhoz (Szatmár m.) Erdődre küldendők.

Az iskolaszék egyházi és világi elnöksége.

!! Kitünő !!

Szamárhurut, köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen legjobb és **minden versenyt kizár a Tamásy**-féle

növény-czukorka,

mely kapható: nálam, mint készitőnél, továbbá Unger Ulmann és Bossin József urak gyógyszertárában, Mertz József, Lővinger József, Szücs József, Roóz Mihály, Molnár Mihály és Kálmán Mór (Németi) urak füszerüzletében.

1 doboz ára 20 kr.

A szőlő peronoszporája ellen

való védekezéshez legjobb anyag a

DR. ASCHENBRADNT-féle

BORDÓI-POR.

Leszállitott ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban à kilogramm **60 fillér,** 10 és 5 kilogrammos zsákokban à kilogramm **64 fillér. Használata olcsóbb, biztosabb,** a levélhez jobban **tapad,** mint a rézgálicz, **a permetezőt soha sem dugitja. A magyar-óvári magy. kir. gazdasági akadémia növényélettani állomása kisérletének fényes eredménye, számos magyar gazda bizonyitványa bárkinek dijtalanul megküldetik.** A **bordói-por** ezenkivül kitünő eredménynyel használható a **burgonyavész** ellen, **gyümölcsfák** permetezésére **gabonacsávázásra** és **baromfiólak** fertőtlenitésére.

Megrendelések elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

Budapest, V., Alkotmány-utcza 31. sz.

Megrendeléseket elfognak a vidéki megbizottak is.

A por kapható: *Elchlinger Gyulánál Nagy-Majtény, Zinner Károlynál Nagy-Károly.*

Árjegyzék.

Telefon 85. Helyi 1 kor. értékü vásárlás már helybe szállitva.

BÖLÖNYI LÁSZLÓ

MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT HUSNEMÜEK ÜZLETÉBŐL

Szatmár, Széchenyi-utcza sarkán.

Helybeli megrendelések hazaszállitva!

Az árak változás esetén kötelezettség nélkül készpénz, vagy utánvéttel értendők.

5 kilós postarendelmény pontosan eszközöltetik.

Friss husok.	frt	kr
1 ko. I. Marha hus		52
„ „ Sertés „		48
„ „ Borju „		56
„ „ Bárány „		—
„ „ Juh „		—
„ „ Friss ház olvasztani		56
„ „ „ szalona „		52
„ „ „ „ bőr nélkü		56
„ „ Friss kolbász bors.		
„ „ fok. czitr.		60
„ „ Friss zsir		60
Kolbász áruk.		
1 ko. Szalámi	1	80
„ „ füst. magyar kolb.		80

	frt	kr
1 ko. debreczeni páros		80
„ „ Lengyel kolbász		76
„ „ Sonka kolbász		80
„ „ krakói „		80
„ „ Krinolin „		80
„ „ Parizer „		80
„ „ Máj sajt		80
„ „ Disznófej sajt		64
100 pár Virsli tormás	4	—
100 pár frankfurti	8	—
100 drb. Salvaládó	4	—
Füstölt áruk.		
1 ko, Sonka páczolt	1	—

	frt.	kr
1 ko. Sonka csont nélkül	1	10
„ „ „ kifőve	2	—
„ „ Császár hus bőrrel		80
„ „ Karaj bőr nélkül		80
„ „ Lapoczka és oldal		64
1 ko. Páczolt nyelv	1	—
1 drb. Sertés nyelv		20
1 ko. Tepertő		60
Szalonák.		
100 ko. Fehér szalona	52	—
1 ko. Paprikás stráf		72
„ „ Kolozsvári szelet		80
„ „ Füstölt szalona		64

Tisztelettel

BÖLÖNYI LÁSZLÓ.

SCHOTTOLA ERNŐ,

BUDAPEST

a ruggyanta (gummi) gyártás magyarországi megalapitója

műszaki központi üzlet VI., Andrássy-ut 2.

(Fonciére-palota.)

Legjobb minőségben, gyári áron szállit: ***Összes mérleg gyártmányok*** (külön kiadásu árjegyzék ingyen és bérmentve), a ***gőzcséplőgépekhez*** szükséges anyagokat és eszközöket, ***csapágyfém, kenőszelenczék,*** olajhoz és sürü tovotte zsirhoz, ***géphajtó-szijak, vizmentes mozdony-*** és ***cséplőgép-ponyvák kazal, repcze*** és ***kocsi-takarók, asbest*** és ***gummi anyagok, szelepek, vizmutatók, feszmérők, dobsinek, kenőanyagok, zsiradékok, gabna-zsákok. „Első segély“ kötszerszekrények,*** mely kötszerszekrények a miniszteri rendeletnek megfelelően minden ipartelepen, gyárüzemnél, malomban, stb. beszerzendők.

Árjegyzék és ismertetések ingyen és bérmentve!

Szőllőmetsző ollók nagy választéka!

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicagói aratógépgyár.)

GRAND PRIX,

PÁRIS 1900-ban,

Kévekötő aratógép, Fükaszálógép, Köszörükészülék

„Daisy“ marokrakó aratógép, Szénagyüjtő gereblye és Kévekötőfonal

gyártmányai

Ne vásároljon, mig gépeinket nem látta és nem kérdezte!

Olcsó tartalékrészek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILIAM J. STILLMAN igazgató.

Évi termelés: 362000 gép.

BUDAPEST, V. kerület, Váczi-ut 30. szám.

Képviselőnk: ***Rooz Testvérek Szatmárott.***

A magy. kir. szab. osztálysorsjátéknak, a világ e legesélydúsabb sorsjátékának

nyeremény-táblázata.

100000 sorsjegy **50000** nyeremény.
Minden második sorsjegy nyer.
Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió korona.

A nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

1	jutalom	600000
1	nyer. à	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
3900	„ „	170
4900	„ „	130
50	„ „	100
3900	„ „	80
2900	„ „	40
50.000	nyer. és jut. összegben	13.160.000

Ha Önnek

a magy. kir. szab. osztálysorsjátékban

eddig nem volt szerencséje, ugy kisértse azt meg a rendkivül szerencsés, világszerte ismeretes

szerencse gyüjtődémben.

Én kimutathatom, hogy eddig a legtöbb nyereményt fizettem ki,

A 10. magy. kir. szab. osztálysorsjátékhoz,

melynek

I. osztályú húzása 1902. május hó 22-én és 23-án

tartatik meg

ajánlok eredeti sorsjegyeket: **egész fél negyed nyolczad sorsjegyet**
12.— 6.— 3.— 1.50 koronáért

az összeg beküldése ellenében vagy útánvéttel. Hivatalos tervet ingyen küldök. Megrendelések közvetlenül intézendők.

GAEDICKE A.

BUDAPEST

IV., Kossuth Lajos-utcza 11.

Április hó 5 én a

100.000 koronás főnyeremény

immár harmadszor jutott gyüjtődémnek osztályrészül.

Rövid időn belül

12 milliót

fizettem ki t. vevőimnek, köztük a következő főnyereményeket:

Nálam nyertek

600000	korona	62551	sz.
400000	„	33464	„
400000	„	11119	„
400000	„	28916	„
100000	„	42758	„
100000	„	49878	„
100000	„	87991	„
70000	„	60912	„
60000	„	78863	„
60000	„	82528	„
60000	„	97263	„
30000	„	6920	„
30000	„	38691	„
30000	„	90964	„
25000	„	23481	„
25000	„	39049	„
20000	„	28950	„
20000	„	33402	„
20000	„	35863	„
20000	„	44410	„
20000	„	60781	„
20000	„	78848	„
20000	„	88874	„
15000	„	57734	„
15000	„	77950	„
15000	„	82406	„

A „HONVÉD“-hez

czimzett sörcsarnokban a legjobb

Kőbányai udvari ser

poharanként ***10 kr.*** és egy nagyon jó minőségü

márcziusi ser

poharanként ***6 kr.*** egy korsó ***10 kr*** jó és olcsó villás reggeli kapható.

és szájvíz.

Kitűnő fogpor

Fogorvosi műtermemet

(Hám-János-utcza 1. sz. a szinház mellett) újra rendezve, **készitek: egyes fogakat, teljes fogsorokat kaucsuk és arany foglalványon.**

!!! Kivánatra szájpad nélkül !!!

Porczellán, arany, platin és cement tömést,

arany fogkoronákat.

Foghuzás a legujabban feltalált szerekkel teljesen fájdalom nélkül.
Rendelek d. e. 8 órától d. u. 5-ig.

Albisi **Bakcsy Domokos,**
orvos-fogorvos.

Kitűnő fogpor

és szájvíz.

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „vöröskereszt“-hez.

Kitüntetve:

Bécs, Páris, London, Madrid, Brüssel, Bologne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Waltergasse 1. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

havelokokat.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapuciumok, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készitmény a legjobb anyagból tartós és diszes kivitelben **Szövetek méter számra** is eladatnak.

EGYHÁZI SZEREK

végleges megrendelés után olcsón szállittatnak.

Arjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve.

!Cséplésshez!

A magyar általános köszénbánya r.-t.

Budapest.

Ajánlja:

Tatai
Királdi
Sajó-Szent-Péteri
Doroghi
Tokodi
Ebszönyi
Mészpor trágyázáshoz

jó minőségü szeneit rendkivül jutányos áron.

!! Tatai tojás szén (brikett) !!

!! Ebszönyi mész. !!

A tatai tojás szén (brikett) minőségben vetek edik a porosz szénnel és sokkal olcsóbb!

Gazdáink figyelmébe! A külföldi porosz szenet teljes mértékben pótolja a tatai tojás szén (brikett). Utalunk a vonatkozó hirdetésre.

Rendeléseket közvetit és felvilágositást ad: *Krassó Miksa* Szatmár.

Nyilttér.*)

MATTONI'FÉLE BUDAI KESERŰVIZ

legjobb hajtószer.

Kapható:

minden gyógyszertárban és füszerkereskedésben.

*) E rovat alatt közöltekért nem felelős a Szerk

Ingyen és bérmentve

kap mindenki egy kézi könyvet, miáltal mindenki azon helyzetbe jön, hogy hideg uton

Essenciámmal,

a legjobb és kis mennyiségben is liqueeurés rumot magának előálithat.

Watterich A.

Budapest VII. Dohány utcza 5

alapittatott 1869 alapittatott 1869

Jutalmazva 8 éremmel és hitelt érő okmányokkal.

JEGYZÉKE az **50,000** nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben **1.000,000** korona.

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. à	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
3900	„ „	170
4900	„ „	130
50	„ „	100
3900	„ „	80
2900	„ „	40

50,000 *nyer. és jut. kor. összegben* 13.160,000

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Hat millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir szab. osztálysorsjátékunk, mely nem sokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy **50,000**

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek **fele nyer** a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizenhárom millió 160.000 koronát,** egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet alatt** áll.

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerü betétjei a következők:

egy nyolczad	(1/8)	frt	**—.75**	**vagyis 1.50**	**korona**
egy negyed	(1/4)	„	**1.50**	„ **3.—**	„
egy fél	(1/2)	„	**3.—**	„ **6.—**	„
egy egész	(1/1)	„	**6.—**	„ **12.—**	„

A sorsjegyeket **utánvéttel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet dijtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. év május hó 22-ig

mely napon a huzás kezdetét veszi, bizalommal **hozzánk** küldeni

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest,

hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete

Főárudánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körut 46 /a.

Fiókok: 1. **Váczi-körut 4.**
„ 2. **Muzeum-körut 11.**
„ 3. **Erzsébet-körut 54.**

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben { utánvételezni kérem / postautalványnyal küldöm / mellékelem bankjegyekben (bélyegekben). } A nem tetsző törlendő.

Pontos czim: .....

A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobil cséplőgépés „MILLENIUM" aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállitáson a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t. nyerték.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váczi-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejü GŐZCSÉPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejü COMPOUND LOCOMOBILJAIT, és végre

„Millennium" legujabb szerkezetü fükaszáló,-marokrakó- és kévekötő aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasuttársaság **resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK rendszerü aczélöntésü, ekefővel ellátott EKÉIT** és egyéb **mezőgazdasági eszközeit.**

Kizárólagos képviselő: **Kovács Imre,** Szabadka.

Szatmáron, nyomatott a „Pázmány-sajtó" könyvnyomdában.